

Uitvoeringsprogramma arbeidsmigranten gemeente Nieuwkoop

Definitief | 27 november 2024

Inhoudsopgave

H1 Inleiding	1
H2 Uitvoeringsprogramma	3
2.1 Registratie BRP	3
2.2 Invoering verblijfsbelasting en nachtregister	5
2.3 Verbeteren toezicht en handhaving	6
2.4 Uitwerking vervolgstappen	7

H1 | Inleiding

Met het Uitvoeringsprogramma arbeidsmigranten gemeente Nieuwkoop geeft het college uitvoering aan het beleidskader zoals uitgewerkt in de 'Beleidsvisie arbeidsmigranten gemeente Nieuwkoop', vastgesteld door de gemeenteraad op

Aanpak

In dit uitvoeringsprogramma geven we stapsgewijs uitwerking aan het beleidskader aan de hand van de fases ('treden') zoals benoemd in het beleidskader:

Trede 1: Een degelijke basis

- *Inschrijven in het bevolkingsregister (BRP)*
- *Invoering verblijfsbelasting en nachtregister*
- *Handhaving op voldoende niveau brengen*

Trede 2: De problemen de baas

- *Aan de slag met knelpunten en misstanden*
- *Arbeidsmigranten ondersteunen met gerichte informatie*
- *Actualiseren gemeentelijk huisvestingsbeleid en -regelgeving*

Trede 3: een eerste stap naar voren

- *Ruimtelijk beleid/passende regelgeving voor huisvesting*
- *Overleg met arbeidsmigranten, werkgevers en huisvesters*
- *Zorgen voor voldoende passende huisvesting*

Belangrijk is dat voor elke volgende trede alle vorige stappen zijn ingevuld en opgestart. Niet alles kan tegelijk. Bij de uitvoering wordt de bovenstaande volgorde in treden zoveel mogelijk als leidraad aangehouden.

Coördinatie

Het uitvoeringsprogramma omvat acties die raken aan alle portefeuilles binnen het college van B&W. De burgemeester is hiervoor coördinerend portefeuillehouder.

Binnen de ambtelijke organisatie is de coördinatie belegd bij de projectleider Bedrijfsvoering. Het managementteam treedt op als ambtelijke stuurgroep.

De ambtelijk coördinator organiseert de interne Regiegroep arbeidsmigranten, waarin alle betrokken afdelingen/teams zijn vertegenwoordigd.

Middelen

Uitvoering van de maatregelen uit het beleidskader is niet mogelijk zonder aanvullende middelen. In het beleidskader is aangegeven dat de start van deze aanpak voor het jaar 2025 een uitbreiding met 2 fte. noodzakelijk is. De extra kosten in 2025 worden daarmee geraamd op €200.000, voornamelijk eenmalig.

Naarmate de registratiegraad van in de gemeente Nieuwkoop verblijvende arbeidsmigranten toeneemt, via BRP en via nachtregister, ontvangt de gemeente gaandeweg extra inkomsten via enerzijds gemeentefonds en anderzijds de verblijfsbelasting. Daarmee kunnen op den

duur de hogere uitgaven gecompenseerd worden. In 2025 zal dit effect echter nog niet zichtbaar zijn.

Evalueren en rapporteren

Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geëvalueerd, bijgesteld en opnieuw door het college vastgesteld. De gemeenteraad wordt hierover tenminste jaarlijks geïnformeerd - of zoveel vaker als vanwege voortgang of knelpunten noodzakelijk is.

H2 | Uitvoeringsprogramma

Op basis van het beleidskader is uitgewerkt hoe de verschillende onderdelen praktisch kunnen worden opgepakt en uitgevoerd. Per onderdeel beschrijven we kort de bestaande situatie en huidige werkwijze, het gestelde doel en de stappen om dit te bereiken. Waar mogelijk koppelen we hieraan een concrete planning/tijdschema. Tot slot staan we stil bij de beschikbare middelen en/of wat hiervoor aanvullend nodig is.

Volgorde en planning:

- Voor het jaar 2025 concentreren we ons allereerst op de werkzaamheden die nodig zijn vanuit de eerste trede van het stappenschema.
- Voor de tweede trede maken we in de loop van het jaar de verdere uitwerking, waarbij we uitgaan van een start van de uitvoering vanaf Q3.
- Aan de derde trede wordt daarom in 2025 nog geen prioriteit gegeven. Binnen deze werkvelden wordt vooralsnog op de bestaande wijze doorgewerkt, tenzij blijkt dat hierdoor praktische knelpunten ontstaan of verergerd worden.

Onderstaand de uitwerking voor de werkzaamheden in de eerste fase.

2.1 Registratie BRP

Registratie BRP	
<i>Doel:</i> Zo volledig mogelijke registratie van inwoners, waaronder arbeidsmigranten, in de Basis Registratie Personen (BRP).	
<i>Korte beschrijving huidige stand van zaken:</i> Tot nu toe is de inschrijving van arbeidsmigranten niet gericht aangepakt. De basisaanpak is dat arbeidsmigranten die aan de balie komen worden ingeschreven. Veel arbeidsmigranten melden zich echter niet uit zichzelf. En werkgevers en huisvesters hebben niet altijd belang bij inschrijving.	
<i>Wat willen we bereiken?</i> Zo veel mogelijk arbeidsmigranten die feitelijk in de gemeente Nieuwkoop wonen, opnemen in de BRP. Inschrijving is verplicht voor wie langer dan 4 maanden blijft wonen, maar kan vanaf dag-1. Ook bij tijdelijke aanstellingen via uitzendbureaus en tijdelijk wonen op basis van logies is de ervaring dat doorgaans voor langere periodes is. We kiezen daarom voor laagdrempelig inschrijven.	
<i>Trekker:</i> Afdeling Publiekszaken, team BRP	
<i>Voorlopige planning:</i>	
1. Laagdrempelig inschrijven - Afspraak inschrijven vanaf dag-1 - Afweging extra inschrijvingsmoment ivm taal/tolken	Maart 2025 Februari-maart 2025

- Invoeren werkwijze Westlands model	Maart-april 2025
2. Faciliteren van werkgevers/huisvesters - Format opstellen voor aan te leveren gegevens - Afsprakenkader of convenant met huisvesters - Introductie via bijeenkomst huisvesters - Zo nodig groepsgewijze inschrijving mogelijk maken	Maart-april 2025 April 2025 April 2025 (vanaf mei 2025)
3. Opvolgen van meldingen en signalen - Afstemming met team Handhaving over taakverdeling - Inschrijven op locatie mogelijk maken (check id's, mobiele Oribi controle) - Extra capaciteit aantrekken o.b.v. extra budget - Meldingen LAA: achterstanden inlopen, adresonderzoek en huisbezoeken - Leegstandlijst controleren, waar nodig locatiebezoek	Februari-maart 2025 Maart 2025 Februari-maart 2025 April-juni 2025 Mei-juli 2025
4. Uitschrijving versnellen en vereenvoudigen - Voorbereiden van een standaard uitschrijvingsformulier - Introductie bij huisvesters - Formulier wordt vooraf ingevuld door gemeente of huisvester. Na controle en eventuele correcties ondertekent de arbeidsmigrant en dient de huisvester dit in bij de gemeente.	Maart-april 2025 April-mei 2025 (vanaf juni 2025)
Benodigd: Afstemming intern met team Handhaving/BOA's; taakverdeling en aanpak meldingen praktisch inrichten. Zodra capaciteit beschikbaar van start met de uitvoering. Uitwerking op basis van ervaringen elders (voorbeeld Waddinxveen)	
Raming benodigde capaciteit Capaciteit is globaal in te schatten op basis van aantal meldingen maal uren: <i>Leegstand 369 adressen (moet jaarlijks 1 x worden gecontroleerd, maar capaciteit ontbreekt hiervoor)</i> <i>Adresonderzoeken, januari t/m september: 90 onderzoeken, waarvan 80 afgerond;</i> <i>LAA, januari t/m september: 31 meldingen waar een huisbezoek voor moet worden afgelegd.</i> Vergelijking met andere gemeenten: <i>Een andere gemeente in de regio heeft bij vergelijkbare omvang 1 (extra) medewerker die 28 uur per week heeft voor adresonderzoek/controle leegstand/controle briefadres/LAA en TMV plus gemelde adresonderzoeken in Djuma. Een huisbezoek legt de medewerker adresonderzoek af met een collega burgerzaken; en voor de LAA met een Boa. Deze gemeente heeft tot vandaag 200 adresonderzoeken. Dit komt neer op 7.28 uur per adresonderzoek (totale proces). Gezien het aantal inwoners en omvang buitengebied zal dit met Nieuwkoop niet veel verschillen.</i> Op dit moment worden onderzoeken en adresbezoeken 'erbij' gedaan, naast de reguliere werkzaamheden van het team. Gezien de huidige achterstand is uitbreiding met 1 fte noodzakelijk; nadat deze is ingelopen kan beoordeeld worden welke structurele capaciteit benodigd is. N.B: De vereiste controles vergen ook een extra inzet van het team Handhaving.	

2.2 Invoering verblijfsbelasting en nachtregister

Invoering verblijfsbelasting en nachtregister	
<i>Doel:</i> Iedereen die voor kortere periode in de gemeente Nieuwkoop verblijft, waaronder ook arbeidsmigranten, betaalt verblijfsbelasting. Via het nachtregister komt in beeld hoeveel arbeidsmigranten op (alle) bekende adressen in de gemeente verblijven. Inzet is ook om via het nachtregister per persoon basisgegevens te registreren.	
<i>Korte beschrijving huidige stand van zaken:</i> Recent heeft besluitvorming plaatsgevonden over de invoering van verblijfsbelasting in de gemeente Nieuwkoop. In de APV is opgenomen dat bij bedrijfsmatig aanbieden van overnachtingen een nachtregister moet worden bijgehouden. Binnen de gemeente wordt verblijfsbelasting voor alle soorten overnachtingen ingevoerd. Deze is ook van toepassing op de huisvesting van arbeidsmigranten, indien dit op basis van logies gebeurt en betreffende arbeidsmigranten niet ingeschreven staan in de BRP.	
<i>Wat willen we bereiken?</i> Alle arbeidsmigranten die niet als inwoner staan ingeschreven in de BRP registreren door middel van het nachtregister. En voor elke overnachting van een niet-ingeschreven (BRP) draagt de huisvester verblijfsbelasting af. De verblijfsbelasting is tevens een financiële prikkel voor de huisvester om meer urgentie te geven aan het laten inschrijven van arbeidsmigranten in de BRP. Gekoppeld aan de verblijfsbelasting wordt bij huisvesting van arbeidsmigranten zo spoedig mogelijk ook een digitaal nachtregister ingevoerd. Daarmee is van dag tot dag te volgen hoeveel arbeidsmigranten op een locatie verblijven en welke personen dit betreft.	
<i>Trekker:</i> Afdeling/team Economische Zaken	
<i>Voorlopige planning:</i>	
1. Instellen/vaststellen verblijfsbelasting - Besluit over verblijfsbelasting door de gemeenteraad - Voorstel en vaststelling tarief	Gereed einde 2024
2. Introductie verblijfsbelasting bij werkgevers en huisvesters - Schriftelijk informeren - Nadere informatie via bijeenkomst huisvesters	Januari-maart 2025 April 2025
3. Selectie aanbieder digitaal nachtregister - Voorstel bespreken in Greenportregio - Besluitvorming en contracteren gemeente Nieuwkoop	Januari-februari 2025 Maart 2025
4. Invoering digitaal nachtregister - Introductie via bijeenkomst huisvesters - Implementatie digitaal nachtregister	April 2025 Mei-juni 2025

Benodigd:

Afstemming binnen Greenportregio over selectie digitaal nachtregister. Wenselijk is een verhuurdersregistratie voor toeristische verhuur (logies). We bekijken hoe we dit het best kunnen vastleggen, bijv. in de Huisvestingsverordening; dit vergt interne afstemming met en inzet vanuit team Ruimte.

Raming benodigde capaciteit

Wordt uitgevoerd binnen de bestaande capaciteit; de huidige vacature hiervoor opnieuw invullen.

2.3 Verbeteren toezicht en handhaving

Verbeteren toezicht en handhaving

Doel:

Op alle bruikbare meldingen binnen aanvaardbare termijn controles uitvoeren. De inschatting is dat het merendeel van de meldingen te maken heeft met zaken rond (de huisvesting van) arbeidsmigranten.

Korte beschrijving huidige stand van zaken:

Bij de afdeling Handhaving is weinig capaciteit beschikbaar, waardoor er niet structureel gehandhaafd wordt bij meldingen rond de woon-, werk- en leefsituatie van arbeidsmigranten. Ook op de meldingen die bij Burgerzaken binnenkomen vanuit de LAA (Landelijke Aanpak Adreskwaliteit) kan niet voldoende onderzoek worden gedaan. Binnen de samenwerking binnen de Greenport-regio wordt momenteel een pilot met een gezamenlijke aanpak met gemeente Aalsmeer uitgevoerd. Daarin worden gezamenlijk controles uitgevoerd, waardoor veel praktische kennis en ervaring beschikbaar komt. De pilot betreft 6x een controledag, waarvan enkele in de gemeente Nieuwkoop.

Wat willen we bereiken?

Elke situatie waarover een bruikbare melding binnenkomt wordt binnen een redelijke termijn (welke wordt nog ingevuld) opgepakt. Daarvoor is een structurele projectmatige aanpak nodig, waarbij vaker dan nu mogelijk is controles op locatie worden ingepland en uitgevoerd.

Trekker:

Afdeling/team Handhaving

Voorlopige planning:

1. Blijven deelnemen aan de pilot binnen de Greenportregio met Aalsmeer

- Vervolg gezamenlijke controledagen, deels in gemeente Nieuwkoop (al gestart)
- Eigen werkwijze inrichten op vergelijkbare manier binnen gemeente Nieuwkoop
- Eigen controledagen Nieuwkoop inplannen en uitvoeren

Januari-juni 2025

Februari-april 2025

Vanaf april 2025

2. Extra inzet handhaving m.b.t. arbeidsmigranten - Capaciteit uitbreiden o.b.v. extra budget - Praktische afspraken over taakverdeling en werkwijze met afdeling/team Bevolking - Afspraken maken met relevante partners zoals Belastingdienst, brandweer, politie – al dan niet in RIEC-verband	Februari-maart 2025 Februari-maart 2025 Maart-april 2025
3. Meldingen oppakken en afwerken - Achterstand in meldingen wegwerken - Aansluitend alle nieuwe bruikbare meldingen opvolgen (streven is binnen twee weken)	April-juni 2025 Juli 2025 en verder
<i>Benodigd:</i> Afstemming intern met Publiekszaken/BRP over meldingen en opvolging; taakverdeling op basis van inhoudelijke schatting per casus. Aanpak van de locatieonderzoeken op basis van opgedane ervaringen binnen de Greenportregio en de samenwerking met Aalsmeer.	
<i>Raming benodigde capaciteit</i> Huidige capaciteit is onvoldoende om meldingen binnen aanvaardbare termijn op te volgen. Gezien de workload binnen Handhaving is extra capaciteit van 1 fte noodzakelijk, die geormerkt wordt ingezet voor onderzoek in relatie tot woon-, werk- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten, c.q. opvolging van signalen vanuit BRP/LAA en zo nodig handhaving verblijfsbelasting.	

2.4 Uitwerking vervolgstappen

De volgende stappen zoals aangegeven in het beleidskader worden in het najaar van 2025 verder uitgewerkt door de Regiegroep en eind 2025 door het college vastgesteld.